

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Yleisradio Oy:stä annettua lakia. Lakiin lisättäisiin Yleisradion toiminnan ja talouden avoimuutta koskevat säännökset, täsmennettäisiin Yleisradion varautumiseen liittyvää tehtävää sekä joustavoitettaisiin Yleisradion hallintoneuvoston jäsenmäärää. Muutokset perustuvat parlamentaarisen Yle-työryhmän mietintöön. Lisäksi lakiin lisättäisiin EU:n medianvapausasetuksen (EU) 2024/1083 edellyttämät Yleisradion toimituksellisesta päätöksenteosta vastaavien johtohenkilöiden valintaa ja erottamista koskevat perusteet ja menettelyt. Lakiin tehtäisiin samalla teknisiä muutoksia.

Avoimuutta koskevien säännösten tavoitteena on lisätä Yleisradion toiminnan julkisuutta. Lain muutos lisää Yleisradion velvollisuuksia julkaista toimintaansa ja talouteensa liittyviä tietoja yleisölle. Samalla Yleisradion hallintoneuvoston tehtäviin lisättäisiin avoimuusvelvoitteen ja rahankäytön tehokkuuden valvonta. Yleisradion johtohenkilöiden valinta- ja erottamisperusteiden ja –menettelyjen tavoitteena on edistää Yleisradion riippumattomuutta ja toimituksellista itsenäisyyttä.

Hallituksen esityksellä toimeenpannaan EU:n medianvapausasetus julkisen palvelun median riippumattomuuden suojatoimia koskevin osin ja toteutetaan parlamentaarisen Yle-työryhmän 12.9.2024 julkaistussa mietinnössä esitetyt lain muutokset.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 8.8.2025.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Kansallinen valmistelu	3
1.2 Eurooppalaisen medianvapausasetuksen valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
2.1 Kansallinen lainsäädäntö.....	3
2.2 Eurooppalainen medianvapausasetus.....	5
3 Tavoitteet	6
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	7
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	7
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	7
4.2.1 Vaikutukset Yleisradion toimintaan.....	7
4.2.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset	7
5 Muut toteuttamismahdollisuudet	8
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	8
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	8
5.2.1 Ruotsi	8
5.2.2 Norja.....	9
5.2.3 Tanska	9
5.2.4 Alankomaat	9
6 Lausuntopalaute	10
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	10
8 Voimaantulo	13
9 Suhde muihin esityksiin.....	13
9.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä.....	13
10 Suhde perustuslakiin ja säätämismenettely	13
LAKIEHDOTUS	15
Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta	15
LIITE	18
RINNAKKAISTEKSTI.....	18
Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta	18

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Kansallinen valmistelu

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa linjataan Yleisradion (Yle) rahoituksen ja varojen käytön avaamisesta julkiseksi osakeyhtiölain puitteissa. Hallitusohjelman mukaisesti Ylen tulee näyttää avoimuudessa ja tehokkaassa rahankäytössä esimerkkiä. Hallitus on sitoutunut myös Ylen riippumattomuuden ja toimituksellisen puolueettomuuden vahvistamiseen. Hallitusohjelman mukaisesti Ylen tehtävistä, rahoituksesta ja yhtiön valvonnan riippumattomuuden kehittämisestä linjataan parlamentaarisesti. Valtioneuvosto asetti 12.10.2023 parlamentaarisen työryhmän tätä tarkoitusta varten. Työryhmä kokoontui 33 kertaa ja julkaisi mietintönsä 12.9.2024.

Hallituksen esitys perustuu parlamentaarisen Yle-työryhmän mietintöön. Sillä toimeenpannaan myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta ((EU) 2024/1083 (eurooppalainen medianvapauslainsäädös, jäljempänä *medianvapausasetus* tai *asetus*). Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä.

1.2 Eurooppalaisen medianvapausasetuksen valmistelu

Euroopan komissio julkaisi 16.9.2022 ehdotuksensa medianvapausasetukseksi ([COM \(2022\) 457 final](#)). Asetus on osa EU:n pyrkimyksiä edistää demokraattista osallistumista, disinformaation torjumista sekä median vapauden ja moninaisuuden tukemista Euroopan demokratiatoimintasuunnitelman mukaisesti. Komission ehdotuksesta medianvapausasetukseksi annettiin eduskunnalle 10.11.2022 valtioneuvoston U-kirjelmä [U 84/2022 vp](#) ja sen jälkeen U-jatkokirje [UJ 43/2023 vp](#). Eduskunnassa asiaa käsittelevät liikenne- ja viestintävaliokunta, perustuslakivaliokunta ja suuri valiokunta. Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö järjesti sidosryhmille 19.10.2022 ja 8.2.2024 kuulemistilaisuudet, joiden tavoitteena oli tiedottaa eurooppalaisen medianvapausasetuksen sisällöstä ja neuvottelutilanteesta sekä kartoittaa suomalaisten toimijoiden näkemyksiä keskeisistä neuvottelukysymyksistä.

Eurooppalaista medianvapausasetusta käsiteltiin neuvoston audiovisuaali- ja media-alan työryhmän kokouksissa ajalla 29.9.2022–11.1.2024. Neuvosto hyväksyi yleisnäkemyksen ([10954/23](#)) ehdotuksesta 21.6.2023. Euroopan parlamentti hyväksyi neuvottelukantansa säädösehdotukseen täysistunnonaan 3.10.2023 ([P9_TA\(2023\)0336](#)). Euroopan parlamentti hyväksyi mietintönsä 13.3.2024.

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 11.4.2024 [asetuksen \(EU\) 2024/1083](#) mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta (eurooppalainen medianvapausasetus). Asetuksen soveltaminen alkaa vaiheittain 8.11.2024 lähtien niin, että asetusta sovelletaan kokonaisuudessaan 8.8.2025 alkaen.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Kansallinen lainsäädäntö

Yle on valtion lähes kokonaan omistama erityistehtävayhtiö. Ylelle on annettu Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993, *Yle-laki*) 7 §:ssä lakisääteiseksi tehtäväksi hoitaa julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa. Yle-laissa säädetään lisäksi muun muassa yhtiön hallinnosta

ja valvonnasta. Yle-lain lisäksi yhtiön tulee toiminnassaan noudattaa muuta soveltuvaa lainsäädäntöä. Tällaista sääntelyä on esimerkiksi osakeyhtiölaki (624/2006), kirjanpitolaki (1336/1997) ja kilpailulaki (948/2011). Lakisääteisten velvoitteiden lisäksi Yle noudattaa muun muassa valtion omistajapoliittisia periaatteita.¹

Yle-lain 2 luvussa on yhtiön hallintoa koskevat säännökset. Lain 4 §:n mukaan hallintoneuvoston lisäksi yhtiön hallintoeliminä ovat hallitus ja toimitusjohtajana toimiva pääjohtaja. Lain 5 § sisältää hallintoneuvoston valintaa koskevat kriteerit, joiden mukaan hallintoneuvoston jäseniksi on valittava tiedettä, taidetta, sivistystyötä ja elinkeino- ja talouselämää tuntevia sekä eri yhteiskunta- ja kieliryhmiä edustavia henkilöitä.

Ylen valvonnasta vastaa pääasiassa Yle-lain 6 §:n mukaisesti hallintoneuvosto. Eduskunta valitsee hallintoneuvoston jäsenet vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä ja hallintoneuvosto on perustuslain 36 §:ssä tarkoitettu toimielin. Hallintoneuvoston tehtävänä on esimerkiksi valita ja vapauttaa yhtiön hallitus ja hallituksen puheenjohtaja, päättää yhtiön toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta sekä yhtiön strategiasta ja talouden ja toiminnan suuntaviivoista. Lisäksi hallintoneuvosto huolehtii julkisen palvelun ohjelmatoiminnan valvonnasta. Ylen hallintoneuvoston tulee antaa eduskunnalle vuosittain kertomus julkisen palvelun toteutumisesta sekä ohjaus- ja valvontatehtäviensä toteuttamisesta edelliseltä kalenterivuodelta. Hallintoneuvoston tiedonsaantioikeudesta säädetään osakeyhtiölain 6 luvun 22 §:ssä.

Lain 6 c §:n mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä, jotka eivät saa olla hallintoneuvoston jäseniä tai kuulua yhtiön muuhun ylimpään johtoon. Yhtiön hallituksen tulee mainitun pykälän mukaan edustaa riittävän monipuolista asiantuntemusta ja molempia kieliryhmiä. Riittävän monipuolisen asiantuntemuksen vaatimusta on kuvattu tarkemmin hallituksen esityksessä 43/2005 vp, jonka mukaan Ylen kohdalla kyseeseen voisivat tulla erityisesti julkisen palvelun tehtävään, yrityksen johtamiseen, talouteen, viestintään, viestintäteknoologiaan sekä kulttuuri- ja sivistyselämän tuntemukseen liittyvä asiantuntemus. Edelleen esityksessä on todettu, että Ylen toiminnan kannalta olisi tärkeitä, että hallituksen jäsenet edustaisivat mahdollisimman monipuolisesti eri alojen asiantuntemusta, siten että siihen olisi yhdistyneenä julkisen palvelun asiantuntemus. Ylen hallituksen tehtävänä on muun muassa valita ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtaja, valita yhtiön muu ylin johto sekä vahvistaa heidän palkansa ja muut toimiin liittyvät ehdot. Muulla ylimmällä johdolla viitataan muun muassa yhtiön johtoryhmään kuuluviin toimialajohtajiin, kuten vastaaviin toimittajiin.

Yle-lain 12 a ja 12 b §:ien mukaisesti Liikenne- ja viestintävirastolla on tiettyjä taloudellisia valvontatehtäviä. Yle-lain 12 a §:n mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto valvoo, että julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminta on eriytetty muusta julkisesta palvelusta ja että Ylen muut kuin julkisen palvelun tehtävään kuuluvat toiminnot on eriytetty kirjanpidossa julkisen palvelun toiminnoista. Liikenne- ja viestintävirasto valvoo myös mainonnan, alihinnoittelun ja ristikkäistukien kieltoja. Liikenne- ja viestintäviraston valvontatehtävää varten Ylen tulee toimittaa virastolle vuosittain tilinpäätöksensä, eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat ja taseet liitetietoineen sekä yhtiön tilintarkastajien lausunto eriyttämislaskelmista. Lisäksi Ylen tulee toimittaa Yle-lain 12 b §:n mukaisesti Liikenne- ja viestintävirastolle kertomus edellisen kalenterivuoden aikana tarjotusta palvelusta. Liikenne- ja viestintävirasto antaa lausunnon Ylen kertomuksesta myös valtioneuvostolle ja eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

¹ [Valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäätös 2024: Kestävää kasvua valtion omistuksella, valtioneuvoston julkaisu 2024:28](#)

Laissa valtion televisio- ja radiorahastosta (745/1998) säädetään Yleisradion rahoituksen järjestämisestä. Lain 3 §:n mukaan valtion televisio- ja radiorahastolle suoritetaan valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta rahoitusta, jolla katetaan Yleisradiolle Yle-lain 7 §:ssä määritellyn julkisen palvelun kustannukset. Lain mukaan määräraha on vuonna 2013 ollut 500 miljoonaa euroa, ja määrärahan suuruus tarkistetaan vuosittain kustannustason muutosta vastaavasti. Tarkistuksen perusteena on indeksi, joka muodostuu elinkustannusindeksistä, jonka painoarvo on yksi kolmasosa, sekä ansiotasoindeksistä, jonka painoarvo on kaksi kolmasosaa.

Osakeyhtiölain 8 luvun mukaisesti Ylen tulee laatia tilinpäätös ja toimintakertomus noudattaen mainitun luvun sekä kirjanpitolain säännöksiä. Toimintakertomus ja tilinpäätös on viime vuosina julkaistu Ylen vuosikertomuksessa, johon sisältyy myös vastuullisuusraportti, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemisraportti. Yle julkaisee verkkosivuillaan² edellä mainitut kertomukset, tuloslaskelmat ja taseet siltä osin, kuin niihin ei sisälly salassa pidettävää tietoa. Näiden lisäksi Yle julkaisee sivuillaan myös muita tietoja, esimerkiksi taloudellisia lukuja³ ja toimintaperiaatteita⁴, kuten palkitsemispolitiikka⁵.

2.2 Eurooppalainen medianvapausasetus

Medianvapausasetuksessa vahvistetaan mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaa koskevat yhteiset säännöt. Säännöillä pyritään varmistamaan, että julkiset ja yksityiset tiedotusvälineet voivat toimia EU:n sisämarkkinoilla helpommin yli rajojen ilman perusteetonta painostusta ja median toimintaympäristön digitalisaatio huomioon ottaen.

Asetuksen 5 artikla sisältää julkisen palvelun medioita eli yleisradioyhtiöitä koskevaa sääntelyä. Artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen palvelun mediat ovat toimituksellisesti ja toiminnallisesti riippumattomia sekä tarjoavat yleisöilleen monipuolisia tietoja ja mielipiteitä puolueettomalla tavalla. Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenmaiden on varmistettava, että julkisen palvelun medioiden johtajien tai johtokunnan jäsenten valinta- ja erottamismenettelyillä ja -perusteilla pyritään takaamaan julkisen palvelun medioiden riippumattomuus. Kohta velvoittaa kansallisella tasolla vahvistamaan avoimet, puolueettomat, syrjimättömät ja oikeasuhtaiset menettelyt ja perusteet johtajien tai johtokunnan jäsenten nimittämiseksi. Lisäksi 2 kohdan mukaan irtisanomistilanteissa erottamispäätökset on perusteltava asianmukaisesti, ja niitä on tehtävä vain silloin, kun irtisanottava ei täytä tehtävän hoitamiseksi asetettuja edellytyksiä. Irtisanomisesta on ilmoitettava asianomaiselle henkilölle, ja päätös irtisanomisesta on voitava saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Tarkempi harkintavalta sääntelyn sisällöstä jää kansalliselle tasolle. Asetuksen johdantokappaleen mukaan kansallisella tasolla vahvistettavat säännöt tulisi ulottaa niihin johtajiin ja johtokunnan jäseniin, jotka osallistuvat toimituksellisia linjauksia koskevaan päätöksentekoon tai ovat tältä osin korkein päätöksentekoinstanssi. Kansallisen liikkumavaran käytössä merkityksellistä on Yleä koskeva kansallinen lainsäädäntö.

Artiklan 3 kohdan mukaan jäsenmaiden on myös varmistettava, että yleisradioyhtiöiden rahoitusmenettelyt perustuvat avoimiin ja puolueettomiin kriteereihin, jotka vahvistetaan etukäteen. Kyseisillä rahoitusmenettelyillä on taattava, että yhtiöillä on riittävät, kestävä ja ennakoitavissa olevat taloudelliset resurssit, jotta ne voivat täyttää julkisen palvelun tehtävänsä sekä kehittyä

² <https://yle.fi/aihe/yleisradio/vuosikertomukset>

³ <https://yle.fi/aihe/s/10006425>

⁴ <https://yle.fi/aihe/yleisradio/toimintaperiaatteet>

⁵ <https://yle.fi/aihe/s/yleisradio/ylen-palkitsemispolitiikka>

tässä tehtävässään. Kyseisten taloudellisten resurssien on turvattava yleisradioyhtiöiden toimuksellinen riippumattomuus.

Artiklan 4 kohta velvoittaa jäsenvaltiot nimeämään yhden tai useamman hallituksen poliittisesta vaikutusvallasta riippumattoman viranomaisen tai elimen seuraamaan artiklan mukaisten velvoitteiden toteutumista.

Mediavapausasetuksen edellytykset koskien julkisen palvelun median johtajien tai johtokuntien valintaa ja erottamista ovat pääosin yksityiskohtaisempia kuin osakeyhtiölain tai Yle-lain voimassa olevat säännökset koskien yhtiön johdon ja johtajien valintaa. Kansallisessa lainsäädännössä ei siis ole kaikilta osin riittäviä säännöksiä yhtiön johtajien tai johtokuntien jäsenten nimittämistä ja erottamismenettelyistä ja -kriteereistä.

Mediavapausasetuksessa säädettyjen velvollisuuksien koskiessa toimitukselliseen sisältöön vaikutusvaltaa käyttävien johtajien nimittämistä ja irtisanomisperusteita tulee kansallisesti huomioida sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annettu laki (460/2003, *sanavapauslaki*), jonka 4 §:n mukaan aikakautisen julkaisun, verkkojulkaisun tai ohjelman sisällöstä päättää vastaava toimittaja, joka myös johtaa ja valvoo toimitustyötä. Julkaisijan ja ohjelmatoiminnan harjoittajan velvollisuus on nimetä aikakautiselle julkaisulle ja verkkojulkaisulle tai ohjelmaa varten yksi tai useampi vastaava toimittaja. Myös Ylen tulee noudattaa sanavapauslain velvoitteita, jolloin Ylen toimituksellista sisältöä koskeva päätöksenteko kuuluu yhtiön vastaaville toimittajille. Siten Ylen vastaavia toimittajia koskevat nimittämistä ja erottamismenettelyt sekä -kriteerit tulisi lisätä Yle-lakiin medianvapausasetuksen mukaisesti.

Medianvapausasetus ei valmistelun aikana tehdyn arvioinnin perusteella edellytä muutoksia lakiin valtion televisio- ja radorahastosta, sillä lain voidaan katsoa takaavan, että Ylellä on riittävät, kestävät ja ennakoitavissa olevat taloudelliset resurssit, ja että Ylen rahoitusta koskevat menettelyt perustuvat avoimiin ja puolueettomiin kriteereihin. Muutoksista Ylen rahoitukseen, kuten indeksitarkistuksen jäädytyksistä, on myös vakiintuneen tavan mukaan sovittu parlamentaarisesti kaikkien eduskuntapuolueiden kesken, joka osaltaan varmistaa rahoituksen pitkäjänteisyyden.

Ylen valvonnasta vastaa ensi sijassa omalta osaltaan Ylen hallintoneuvosto sekä Liikenne- ja viestintävirasto. Hallintoneuvoston laatiessa vuosittain toimintakertomuksen eduskunnalle voidaan katsoa, että Ylen toimintaa valvoo viime kädessä eduskunta. Hallintoneuvosto on myös perustuslain 36 §:ssä tarkoitettu eduskunnan toimielin. Esityksen valmistelun aikana on katsottu, että Ylen valvonta on järjestetty medianvapausasetuksen edellyttämällä tavalla, eli valvontatehtävä on annettu riippumattomalle viranomaiselle ja hallituksen vaikutusvallasta vapaalle elimelle.

Kansalliseen lainsäädäntöön tulee siten lisätä medianvapausasetuksen perusteella Ylen vastaavien toimittajien valintaa ja erottamista koskevat kriteerit ja menettelyt. Muilta osin kansallisen lainsäädännön on katsottava täyttävän asetuksen edellytykset.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on toimeenpanna medianvapausasetuksen julkisen palvelun median itsenäisyyden suojatoimia koskeva sääntely sekä toteuttaa parlamentaarisen Yle-työryhmän esittämät Yle-lain muutokset.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Lakiin lisättäisiin Ylelle velvoite edistää toimintansa ja taloutensa avoimuutta parlamentaarisen Yle-työryhmän mietinnön mukaisesti. Käytännössä velvoitteen myötä Ylen tulisi julkaista yleisesti saataville aiempaa enemmän tietoja toiminnastaan ja taloudestaan. Lakiin lisättäisiin myös medianvapausasetuksen edellyttämät Ylen johtohenkilöiden valintaa ja erottamista koskevat menettelyt ja kriteerit. Ehdotuksen mukaan menettelyt ja kriteerit koskisivat Ylen vastaavia päätoimittajia.

Lakiin tehtäisiin myös muita merkitykseltään vähäisempiä muutoksia Yle-työryhmän linjausten mukaisesti.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset Yleisradion toimintaan

Avoimuutta koskevan sääntelyn johdosta Ylen tulisi jatkossa koota, analysoida ja tuottaa käytäjäystävälliseen muotoon tietoa yhtiön osasto- ja yksikkökohtaisia kustannuksia aiempaa laajemmin esimerkiksi erittelemällä nykyistä yksityiskohtaisemmin yhtiön henkilöstökulut sekä sisältöjen, jakelun ja digitaalisen palvelukehityksen kustannuksia. Avoimuusvelvoitteen myötä yhtiöön kohdistuva hallinnollinen taakka kasvaisi. Erityisesti hallinnollisen taakan voidaan arvioida kohdistuvan tietojen keräämiseen ja käsittelyyn siten, että tiedot ovat helposti yleisön saatavilla.

Ylen arvion mukaan avoimuusvelvoite lisää välittömästi noin 5 henkilötyövuoden verran Yleisradion pysyviä hallinnollisia vuosittaisia kustannuksia. Velvoitteen voimaantulovuonna velvoite aiheuttaa lisäksi kertaluonteisen arviolta 5 henkilötyövuoden muutostyökustannuksen uusien velvoitteen täyttämistä koskevien toimintaprosessien suunnittelussa ja toimeenpanossa. Avoimuusvelvoite aiheuttaa noin 100 000 euron suuruusluokkaa olevia kertaluonteisia tietojärjestelmäkustannuksia sekä vuosittaisia tietojärjestelmän ylläpitokustannuksia. Avoimuusvelvoite aiheuttanee lisäksi välillisesti laajemmin Ylen toimintaprosesseihin muutostarpeita, jotka lisäävät jonkin verran kaiken avoimuusvelvoitteen piirissä olevan tiedonkäsittelyn työmäärää ja siten kustannuksia. Taloudellisiin vaikutuksiin liittyy kuitenkin tässä vaiheessa epävarmuutta.

4.2.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Ylen toiminta rahoitetaan kansalaisilta ja yrityksiltä kerättävällä verolla, minkä vuoksi yhtiön toimintaan kohdistuu avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen liittyviä korostuneita odotuksia. Avoimuusvelvoitteen myötä yhtiön toiminnasta ja varojen käytöstä olisi saatavilla tietoa monipuolisemmin ja yksityiskohtaisemmin kuin aiemmin. Kuluttajien ja sidosryhmien mahdollisuudet arvioida Ylen resurssien käyttöä paranisivat yhtiön toiminnan avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisääntymisen myötä. Avoimuusvelvoite voi lisätä Ylen, yleisön ja muun yhteiskunnan välistä vuorovaikutusta, millä voi olla myönteisiä vaikutuksia Ylen toimintaan julkisen palvelun tehtävien täyttämässä. Myönteisten yhteiskunnallisten vaikutusten syntyminen edellyttää, että Yle julkaisee tiedot siten, että ne ovat yleisön kannalta helposti saavutettavia ja ymmärrettäviä.

Medianvapausasetukseen perustuvan vastaavien toimittajien valintaa ja vapauttamista koskevan sääntelyn tarkoituksena on turvata Yleisradion riippumattomuus ja siten viime kädessä varmistaa kansalaisten mahdollisuus vastaanottaa luotettavaa tietoa ja muita julkisen palvelun sisäl-

töjä. Vastaavan toimittajan aseman suojaamisella arvioidaan yleisesti olevan positiivisia vaikutuksia Ylen itsenäisyyteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen. Esityksellä ei kuitenkaan arvioida olevan suoraan vaikutuksia Ylen ohjelmatoiminnan sisältöön eikä kansalaisten, mukaan lukein erityisryhmien oikeuteen vastaanottaa Ylen ohjelmistoja ja muita sisältöjä.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Medianvapausasetuksen mukaisten velvoitteiden osalta arvioitiin Ylen johtoelimien ja johtohenkilöiden valintaa ja irtisanomista koskevien ehdotusten soveltamisalaa. Vaihtoehdoissa huomioitiin kansallinen lainsäädäntö, joka sisältää edellä esitetyllä tavalla sääntelyä vastaavien toimittajien tehtävistä ja vastuista (sananvapauslaki) sekä Ylen johtoelinten ja -henkilöiden tehtävistä (Yle-laki). Asetuksen johdanto-osion perustelukappaleen 31 mukaan kunkin yleisradioyhtiön riippumattomuutta edistävien säännösten tulisi koskea niiden henkilöiden tai elinten nimitämistä ja erottamista, jotka osallistuvat toimituksellisia linjauksia koskevaan päätöksentekoon tai ovat tältä osin korkein päätöksentekoinstanssi kyseisessä julkisen palvelun mediassa. Perustelukappaleen ja kansallisen lainsäädännön valossa hallituksen esityksessä on katsottu tarkoituksenmukaisesti säätää vastaavien toimittajien valinta- ja irtisanomiskriteereistä sekä -menetelyistä.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

5.2.1 Ruotsi

Ruotsin kulttuuriministeriö on julkaissut muistion (Ds 2024:28)⁶, jossa tehdään selkoa Ruotsin suunnitelmista medianvapausasetuksen toimeenpanemiseksi. Julkisen palvelun medioiden suojatoimien osalta Ruotsi katsoo sen kansallisen lainsäädännön täyttävän jo asetuksen 5 artiklan 1 ja 3 kohtien edellytykset. Asetuksen 5 artiklan 2 kohdan toimeenpanemiseksi Ruotsissa ulotetaan johtajien ja johtokunnan jäsenten nimittämistä ja erottamista koskevat menettelyt ja kriteerit julkisen palvelun medioiden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajille. Nämä menettelyt ja kriteerit asetettaisiin yhtiöiden yhtiöjärjestyksissä. Sen varmistamiseksi, että julkisen palvelun medioiden riippumattomuuden suojatoimia koskevat säännöt sisältyisivät yhtiöjärjestyksiin, säädettäisiin Ruotsin kansallisessa laissa tästä yhtiöjärjestyksen vaatimuksesta osakeyhtiösääntelyä täydentävästi.

Ruotsissa yleisradioyhtiöinä toimivat SVT, SR ja UR. Yleisradioyhtiöihin sovelletaan yleisesti osakeyhtiöihin sovellettavaa lainsäädäntöä, muun muassa osakeyhtiölakia ja kirjanpitolakia. Näistä laeista seuraavien velvoitteiden lisäksi yhtiöiden kirjanpidosta ja tilintarkastuksesta on erityisiä säännöksiä yhtiöiden rahoitusehdoissa. Rahoitusehtojen vaatimusten mukaisesti julkisen palvelun yhtiöiden on julkaistava tietoa kuluistaan yleisellä tasolla julkisen palvelun tehtävän toteutumisen raportoinnin yhteydessä. Käytännössä yhtiöt julkaisevat vuosittain tiedon kuluistaan genretasolla. Yksittäisten sisältöjen tai ohjelmien kustannuksia ei tarvitse julkaista. Yhtiöt eivät myöskään kuulu viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskevan lainsäädännön soveltamisalaan.

⁶ <https://www.regeringen.se/contentassets/cac6e6e18edf4e71a41978e6c13243fe/ds-kompletterande-besattammelser-till-eus-mediefrihetsforordning.pdf>

5.2.2 Norja

Norjassa yleisradiotoimintaa hoitaa valtio-omisteisena osakeyhtiönä NRK. Norjan viranomais-ten asiakirjojen julkisuutta koskeva laki (offentleglova) soveltuu valtio-omisteisiin yhtiöihin ja siten myös NRK:hon. Lain nojalla on säädetty kuitenkin myös tietyistä yhtiökohtaisista poikkeuksista. NRK:ta koskevan poikkeuksen mukaan NRK:n ei tarvitse julkaista asiakirjoja, jotka liittyvät sen toimitukselliseen toimintaan tai ohjelmatoimintaan. Rajoituksen taustalla on tavoite asettaa NRK samaan asemaan muiden mediayhtiöiden kanssa sekä turvata NRK:n riippumattomuus ja toimituksellisten lähteiden suoja. Pääsääntöisesti muut yhtiön asiakirjat ovat julkisia. Julkisuuteen on kuitenkin myös yleisiä poikkeuksia ja esimerkiksi salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia asiakirjoja ei tarvitse luovuttaa, vaikka asiakirja ei liittyisikään yhtiön toimitukselliseen toimintaan tai ohjelmatoimintaan.

5.2.3 Tanska

Tanskassa toimii kaksi yleisradioyhtiötä: julkisrahoitteinen DR sekä valtio-omisteisena osakeyhtiönä toimiva mainosrahoitteinen TV2. DR:n toiminnot kuuluvat Tanskan hallintolain (offentlighedsloven) soveltamisalaan radio- ja televisiolaissa säädetyn poikkeuksin. Tanskan hallintolain soveltamisalan ulkopuolelle on suljettu radio- ja televisiolaissa DR:n julkinen palvelu ja siihen liittyvät taloudelliset seikat. DR:n taloudellisesta avoimuudesta säädetään DR:n ja kulttuuriministeriön välisessä julkisen palvelun sopimuksessa. DR:n tulee julkisen palvelun kertomuksessaan julkaista tiedot mediasisältöön käytetyistä rahoista genretasolla sekä jaoteltuna ulkosiin ja sisäisiin tuotantoihin. Tiedonantovelvollisuus ei ulotu yksittäisiin ohjelmiin tai tiettyihin mediasisältöihin.

Koska TV2 on valtio-omisteinen yhtiö, ei siihen sovellu DR:ää vastaavalla tavalla Tanskan hallintolaki. TV2 kuuluu sen sijaan julkisia yhtiöitä koskevan lainsäädännön (selskabsloven) soveltamisalaan, johon sisältyy useita avoimuusvelvoitteita valtio-omisteisille yhtiöille.

Tanskan kulttuuriministeriö julkaisi keväällä 2024 DR:n hallitusta ja sen valintaa koskevan raportin, jossa on esitetty yhtiön hallituksen jäsenten valintaa koskevia kehitysehdotuksia. Raportissa ehdotetaan, että hallituksen jäsenten valintaa ohjaisi nykyistä tiukemmat osaamisvaatimukset valittaville jäsenille. Lisäksi raportissa ehdotetaan hallituksen jäsenten toimikauden lyhentämistä neljästä vuodesta kolmeen vuoteen ja että hallituksen osaamista arvioidaan säännöllisesti. Ehdotusten tavoitteena on uudistaa hallituksen valintamallia siten, että malli edistää hallituksen jäsenten ammattitaitoa ja varmistaa DR:n sekä sen hallituksen riippumattomuuden. Kulttuuriministeriön 12.4.2024 julkaiseman [tiedotteen](#) mukaan raportissa ehdotetut muutokset astuvat voimaan vuonna 2027.

5.2.4 Alankomaat

Alankomaissa yleisradiotoimijoita ovat hallinnollisena elimenä toimiva Nederlands Publike Omroepbestel (NPO) sekä itsenäiset ohjelmatoiminnan harjoittajat, joilla on julkisen palvelun ohjelmatoiminnan lisenssi. Alankomaiden mediasääntely antaa NPO:n hallitukselle oikeuden käyttää julkista valtaa ja NPO:n hallitus voi esimerkiksi laatia määräyksiä, jotka sitovat julkisen palvelun ohjelmatoiminnan harjoittajia. Lisäksi NPO:n hallitus päättää rahoituksen ja lähetyksien jakautumisesta ohjelmatoiminnan harjoittajille. Alankomaiden viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskeva laki (Wet openbare overheid, Woo) soveltuu NPO:hon siltä osin, kun NPO käyttää julkista valtaa. Muu NPO:n toiminta ei ole viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskevan lain soveltamisalan piirissä. NPO:n ei kuitenkaan tarvitse lain nojalla julkistaa yksityiskohtaisia tietoja yksittäisten ohjelmien tai mediasisällön kustannuksista. Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan harjoittajiin ei sovellu toiminnan julkisuutta koskeva sääntely.

6 Lausuntopalaute

Kappale täydentyy myöhemmin.

7 Säännöskohtaiset perustelut

5 §. Hallintoneuvosto. Hallintoneuvoston jäsenmäärän mahdollisten tulevien muutosten joustavoittamiseksi pykälän 1 momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että hallintoneuvostoon voidaan valita korkeintaan 21 jäsentä. Muutos mahdollistaisi jäsenmäärän uudelleenarvioinnin esimerkiksi seuraavalla vaalikaudella ennen hallintoneuvoston jäsenten vaalin toimittamista.

6 §. Hallintoneuvoston tehtävät. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 8 kohta, jonka mukaan hallintoneuvoston tehtävänä olisi valvoa, että julkisen palvelun toteuttamiseen osoitetut varat käytetään avoimesti ja tehokkaasti. Julkisten varojen käyttöön liittyy vaatimus varojen käytön avoimuudesta ja tehokkuudesta, jonka vuoksi olisi tarkoituksenmukaista, että hallintoneuvosto valvoisi näiden edellytysten toteutumista Yleisradion toiminnassa. Hallintoneuvoston valvontatehtävä liittyy erityisesti uuden 7 b §:n mukaisen Yleisradion talouden ja toiminnan avoimuuden edistämismuutoksen valvomiseen.

Eurooppalaisen medianvapausasetuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot tai niiden kansalliset sääntelyviranomaiset ja –elimet eivät saa puuttua mediapalvelujen tarjoajien toimittamiseen käytäntöihin ja toimituksellisiin päätöksiin tai yrittää vaikuttaa niihin. Tätä asetuksen kohtaa sovelletaan 8.2.2025 alkaen. Julkisten varojen käytön avoimuus- ja tehokkuusvalvonta ei tarkoittaisi sitä, että hallintoneuvostolla olisi toimivaltaa puuttua esimerkiksi päivittäiseen ohjelmatoimintaan tai toimitukselliseen päätöksentekoon. Siitä vastaisivat hallitus ja toimialajohtajat omalta osaltaan. Jatkossakin vastaavat toimittajat päättäisivät sananvapauslain 4 §:n 3 momentin mukaisesti Yleisradion verkkojulkaisujen ja ohjelmien sisällöistä.

Hallintoneuvosto raportoi julkisten varojen käytön avoimuuteen ja tehokkuuteen liittyvästä valvonnastaan osana tämän pykälän 2 momentin mukaista vuosikertomusta. Hallintoneuvoston valvontatehtävä ei vaikuttaisi yhtiön hallituksen osakeyhtiölain (624/2006) 6 luvun 2 §:n mukaiseen vastuuseen järjestää yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta asianmukaisesti eikä Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain 12 a ja 12 b §:n mukaisiin taloudellisiin valvontatehtäviin ja velvoitteisiin.

Medianvapausasetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on julkisen palvelun riippumattomuuden suojausjärjestelmien soveltamisen seurantaan nimitettävä yksi tai useampi riippumaton viranomainen tai elin tai otettava käyttöön mekanismeja, joihin hallituksilla ei ole poliittista vaikutusvaltaa. Kyseisen seurannan tulokset tulee julkistaa. Suomessa seuranta Yleisradion riippumattomuudesta julkisen palvelun toiminnasta (5 artiklan 1 kohta), vastaavien toimittajien nimittämisestä ja vapauttamisesta (5 artiklan 2 kohta) sekä Yleisradion rahoituksen riittävydestä, kestävydestä ja ennakoitavuudesta (5 artiklan 3 kohta), olisi tarkoituksenmukaista tehdä hallintoneuvoston toimesta osana hallintoneuvoston nykyisiä tehtäviä. Hallintoneuvosto raportoi seurannan tuloksista osana eduskunnalle annettavaa vuosikertomusta.

Hallintoneuvosto vastaa tämän pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaisesti julkisen palvelun ohjelmatoiminnan valvonnasta, joka vastaa käytännössä medianvapausasetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaisten edellytysten seurantaan. Hallintoneuvosto vastaa myös tämän pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaisesti hallituksen valinnasta ja vapauttamisesta. Jos hallitus olisi rikkonut tässä esityksessä ehdotettua 6 d §:ää vastaavien toimittajien valinnasta ja vapauttamisesta, tulisi hallintoneuvoston kiinnittää asiaan huomiota hallituksen vapauttamisen yhteydessä. Rahoituksen riittävyden, kestävyden ja ennakoitavuuden seurantaan hallintoneuvosto voisi toteuttaa

osana tällä esityksellä hallintoneuvostolle säädettävää julkisten varojen avoimuus- ja tehokkuusvalvontaa sekä julkisen palvelun tehtävän toteutumisen valvontaa. Näiden valvontatehtäviensä kautta hallintoneuvosto saisi tiedon yhtiön rahoituksen riittävyydestä julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi ja siinä kehittymiseksi medianvapausasetuksen edellyttämällä tavalla. Rahoituksen ennakoitavuutta turvaa lisäksi parlamentaarisen päätöksenteon perinne. Parlamentaarinen Yle-työryhmä piti mietinnössään tärkeänä, että jatkossakin Yleä koskeva päätöksenteko tapahtuu parlamentaarisesti.

6 c §. Hallitus. Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin uusi 3 kohta, jonka mukaan hallituksen tehtävänä olisi valita ja vapauttaa yhtiön vastaavat toimittajat ja vahvistaa heidän välisensä vastuunjako. Esitetty lisäys liittyy ehdotettuun uuteen 6 d §:ään, jossa säädettäisiin vastaavan toimittajan valinta- ja erottamisperusteista sekä erottamismenettelystä. Momenttiin ehdotetulla lisäyksellä säädettäisiin medianvapausasetuksen 5 artiklan 2 kohdan edellyttämällä tavalla vastaavan toimittajan valintamenettelystä.

Momentin voimassa olevat 3, 4 ja 5 kohdat siirtyisivät uuden kohdan lisäämisen johdosta yhdellä numerolla eteenpäin luettelossa. Näihin momentin kohtiin ei ehdoteta muutoksia, lukuun ottamatta lakiteknicistä muutosta momentin uuteen 6 kohtaan. Siinä oleva maininta Viestintävirastosta päivitetäisiin teknisenä muutoksena vastaamaan viraston nykyistä nimeä Liikenne- ja viestintävirastoa.

6 d §. Vastaava toimittaja. Pykälässä säädettäisiin medianvapausasetuksen edellyttämällä tavalla vastaavien toimittajien nimittämiseen ja erottamiseen liittyvistä kriteereistä ja menettelyistä. Sananvapauslain 4 §:n mukaan vastaavan toimittajan tehtävänä on johtaa ja valvoa toimitustyötä sekä päättää julkaisun tai ohjelman sisällöstä sekä huolehtia muistakin sananvapauslaissa vastaavalle toimittajalle säädetyistä muista tehtävistä. Sananvapauslain nojalla vastaavat toimittajat päättävät ja vastaavat Ylen julkaisuista ja sisällöistä ja valmistelun aikana on katsottu, että vastaavat toimittajat ovat medianvapausasetuksen johdanto-osan perustelukappaleessa 31 tarkoitettu toimituksellisen päätöksenteon korkein päätöksentekoinstanssi Ylessä

Pykälän 1 momentin mukaan sananvapauslain 4 §:n mukaiseksi vastaavaksi toimittajaksi tulee valita henkilö, jolla on vastaavan toimittajan tehtäväalueeseen nähden riittävä ja monipuolinen kokemus toimitustyöstä ja toimitustyötä tekevän organisaation johtamisesta. Lisäksi vastaavan toimittajan tulee täyttää sananvapauslain 4 §:n 2 momentin edellytykset, eli olla yli 15 vuotta täyttänyt henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Selvyyden vuoksi pykälässä todettaisiin, että yhtiöllä voi olla useampi vastaava toimittaja. Nykyisin Ylellä on vastaavat toimittajat uutis- ja ajankohtaistoiminnalle, luoville sisällöille, Svenska Ylelle, Yle Sápmille sekä hartausohjelmille.

Vastaava toimittaja voitaisiin pykälän 2 momentin perusteella vapauttaa tehtävästään vain asiallisesta ja painavasta syyistä. Tällaisena syynä ei voitaisi pitää ainakaan momentin kohdan 1 mukaan syytä, joka tosiasiallisesti perustuu siihen, että vastaava toimittaja käyttää hänelle kuuluvaa toimituksellista päätösvaltaa, jollei vastaavan toimittajan tehtävän jatkuminen ole ilmeisen kohtuutonta yhtiön kannalta. Kohdan tarkoituksena edistää vastaavan toimittajan itsenäisyyttä ja riippumattomuutta ja varmistaa, ettei vastaavan toimittajan vapauttaminen perustu toimituksellisen päätösvallan käyttämiseen. Vastaavan toimittajan vapauttaminen olisi kuitenkin mahdollista, jos hänen tehtävänsä jatkaminen olisi ilmeisen kohtuutonta yhtiön kannalta. Ilmeisen kohtuuton voisi olla esimerkiksi tilanne, jossa vastaava toimittaja vakavasti rikkoisi sisältöä koskevilla päätöksillään lainsäädäntöä. Ylen julkisen palvelun ohjelmatoiminnassa on keskeistä, että yhtiö noudattaa Yle-lain 7 §:n mukaista julkisen palvelun tehtävänsä sekä huomioi myös muun ohjelma- ja julkaisutoimintaa koskevan lainsäädännön, ml. rikoslain ja sananvapauslain. Myös muu selkeästi yhteiskunnan normikäsitteksen vastainen toiminta saattaisi olla

ilmeisen kohtuutonta, kuten esimerkiksi päätös julkaista uutistoiminnassa tahallisesti ilmeisen valheellista tietoa. Ilmeistä kohtuuttomuutta arvioitaessa tulisi ottaa huomioon teon luonne ja moitittavuus, toistuvuus sekä siitä yhtiölle aiheutuneet seuraukset. Mitä moitittavammasta teosta olisi kyse, ei teon toistuvuudelle tarvitsisi antaa yhtä suurta painoarvoa.

Momentin 2 kohdan mukaan asiallisena ja painavana syynä ei pidetä myöskään työsopimuslaissa (55/2001) kiellettyä irtisanomisperustetta. Kohdan tarkoituksena on, ettei momentti rajoita työsopimuslain soveltamista esimerkiksi lain 7 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisten henkilöön liittyvien irtisanomisperusteiden tai muidenkaan laissa kiellettyjen irtisanomisperusteiden, kuten raskauden, osalta. Vastaavankin toimittajan kohdalla noudatettaisiin siten työsopimuslain mukaisesti sitä, että asiallisena ja painavana syynä voitaisiin pitää esimerkiksi sellaisten henkilöön liittyvien työntekoedellytysten olennaista muuttumista, joiden vuoksi työntekijä ei enää kykene selviytymään työtehtävistään, huomioiden mainitusta pykälästä seuraavat rajoitukset.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin selkeyden vuoksi vastaavan toimittajan oikeudesta saattaa tehtävästään vapauttamista koskeva hallituksen päätös tuomioistuimen käsiteltäväksi oikeudenkäymiskaaren mukaisesti. Medianvapausasetuksen 5 artiklan 2 kohdan mukaan erottamista koskeva päätös on voitava saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Mainitun kohdan mukaan erottamista koskevat päätökset on perusteltava asianmukaisesti ja niistä on ilmoitettava asianomaisille henkilöille etukäteen. Päätöksen perusteluvollisuus ja ilmoitusvelvollisuus ovat asetuksen perusteella suoraan sovellettavia, jonka takia niistä ei ehdoteta säädettävän pykälässä.

Pykälällä toimeenpannaan medianvapausasetuksen 5 artiklan 2 kohta.

7 §. Julkinen palvelu. Pykälän 2 momentin 7 kohtaan lisättäisiin maininta varautumisesta televisio- ja radiotoiminnan lisäksi myös muun tiedonvälityksen hoitamiseen poikkeusoloissa. Muutos laajentaisi Ylen varautumisvelvoitteen koskemaan myös muuta tiedonvälitystä, kuin pelkkää televisio- ja radiotoimintaa ja kattamaan esimerkiksi tekstimuotoisen sisällön sekä mahdolliset uudet tulevaisuuden jakelukanavat. Yle voi voimassa olevan Yle-lain 7 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaisesti tarjota tekstimuotoisia välttämättömiä viranomaistiedotuksia ja poikkeusoloihin varautumisen edellyttämiä sisältöjä ilman, että ne liittyvät yhtiön liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun. Ehdotetun muutoksen myötä myös tekstimuotoisen julkaisutoiminnan jatkamiseen tulisi varautua poikkeusoloissa televisio- ja radiotoiminnan hoitamisen lisäksi. Väestön tarve saada luotettavaa tietoa kasvaa poikkeusolojen aikana ja keskeistä on, että koko väestöllä olisi mahdollisimman laajasti saatavilla julkisen palvelun sisällöt. Muutoksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole laajentaa Ylen huoltovarmuuteen liittyviä tehtäviä, vaan päivitää kohta vastaamaan Ylen nykyistä toimintaa ja teknologista kehitystä.

7 b §. Avoimuus. Lain 7 b § muutettaisiin koskemaan Yleisradion toiminnan avoimuutta. Pykälässä veloitettaisiin Yleisradio edistämään taloutensa ja toimintansa avoimuutta. Säännöksen tarkoituksena on tehostaa yhtiön talouden ja toiminnan avoimuuden toteutumista korostamalla yhtiön omaa aktiivisuutta varojenkäytön ja toiminnan avoimuuden edistämiseksi. Yleisradion toiminta rahoitetaan kansalaisilta kerättävällä verolla, minkä vuoksi toiminnan tulee olla avointa ja läpinäkyvää. Avoimuusvelvoitteen myötä yhtiön toiminnasta ja varojen käytöstä olisi saatavilla tietoa monipuolisesti ja yksityiskohtaisesti. Kuluttajien ja sidosryhmien mahdollisuudet arvioida Yleisradion resurssien käyttöä parasivat yhtiön toiminnan avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisääntymisen myötä. Käytännössä Yleisradio voisi edistää toimintansa avoimuutta ja läpinäkyvyyttä esimerkiksi avaamalla yhtiön osasto- ja yksikkökohtaisia kustannuksia nykyistä laajemmin, erittelemällä nykyistä yksityiskohtaisemmin yhtiön henkilöstökulut sekä sisältöjen, jakelun ja digitaalisen palvelukehityksen kustannuksia. Tiedot tulisi julkaista helposti vastaanottajien saataville, kuten esimerkiksi Yleisradion verkkosivuille.

Talouden ja toiminnan avoimuutta tulisi edistää kuitenkin vain siltä osin kuin se olisi mahdollista voimassa olevan lainsäädännön, kuten esimerkiksi lähdesuojaa, tekijänoikeuksia ja liikesalaisuuksien suojaa koskevan lainsäädännön, puitteissa. Säännöksen tarkoituksena ei siten olisi velvoittaa Yleisradiota avaamaan esimerkiksi sellaisia tietoja, joiden julkaiseminen heikentäisi yhtiön toimituksellista riippumattomuutta tai sananvapauslain 16 §:n mukaista lähteiden ja anonyymien ilmaisun suojaa tai rajoittaisi yhtiön mahdollisuuksia hankkia erilaisia sisältöjä, jotka kuuluvat Yleisradion julkisen palvelun tehtävään. Tietoja, joita säännöksellä ei velvoitettaisi avaamaan ja julkaisemaan, olisivat esimerkiksi Yleisradion journalistiseen sisältötuotantoon liittyvät asiakirjat.

7 c §. *Aineiston tarjonnan eriyttäminen.* Lain 7 b §:n muuttamisen johdosta nykyinen 7 b § koskien aineiston tarjonnan eriyttämistä siirrettäisiin uudeksi 7 c §:ksi. Pykälän sisältöön ei ehdoteta muutoksia.

12 a §. *Liikenne- ja viestintäviraston taloudelliset valvontatehtävät.* Pykälän otsikosta ja pykälätekstistä muutettaisiin maininnat Viestintävirastosta maininnoiksi Liikenne- ja viestintävirastosta. Lisäksi pykälän 1 ja 3 momentin viittaukset lain 7 a §:ään muutettaisiin viittauksiksi lain 7 c §:ään. Liikenne- ja viestintäviraston taloudelliset valvontatehtävät koskevat aineiston tarjonnan eriyttämistä ja muutoksella korjataan laissa oleva viittausvirhe sekä päivitetään viittaus vastaamaan muuttuvaa pykälänumerointia. Muutokset ovat luonteeltaan teknisiä, eikä pykälän sisältöön ehdoteta muutoksia.

12 b §. *Kertomus Liikenne- ja viestintävirastolle.* Pykälän otsikon ja pykälätekstin maininnat Viestintävirastosta muutettaisiin teknisenä muutoksena maininnoiksi Liikenne- ja viestintävirastosta.

8 Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 8.8.2025.

9 Suhde muihin esityksiin

9.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy hallituksen esitykseen eurooppalaista medianvapausasetusta toimeenpaneavaksi lainsäädännöksi. Mainittu hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle samaan aikaan tämän esityksen kanssa. Molemmat esitykset valmistellaan liikenne- ja viestintäministeriössä.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

10.1 Sananvapaus

Medianvapausasetuksen 5 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen palvelun medioiden johtajien ja johtokunnan jäsenten nimittämis- ja erottamismenettelyillä pyritään takaamaan julkisen palvelun medioiden riippumattomuus. Kohdassa on tarkempia edellytyksiä valinta- ja erottamiskriteereille ja -menettelyille. Kansalliseen harkintavaltaan jää kuitenkin kriteerien ja menettelyiden tarkempi sisältö. Niin ikään kansallisessa harkintavaltassa on sen määrittäminen, mihin tahoihin edellä viitattuja kriteerejä ja menettelyjä tulisi soveltaa.

Medianvapausasetuksen mukainen sääntely on merkityksellistä sananvapauden kannalta. Asetuksen johdantokappaleessa 28 on tunnistettu, että julkisen palvelun medioiden riippumattomuutta koskevien suojatoimien puuttuminen tai puutteellisuus voisi aiheuttaa rahoituksen epävarmuutta ja altistaa julkisen palvelun mediat poliittiselle valvonnalle tai lisääntyvälle poliittiselle valvonnalle. Tämä voisi johtaa johdantokappaleen mukaan siihen, että julkisen palvelun medioiden uutisointi olisi puutteellista tai puolueellista, valtio puuttuisi johtohenkilöiden nimityksiin tai erottamisiin, niihin kohdistettaisiin mielivaltaisia muutoksia ja julkisen palvelun medioiden rahoitus olisi epävarmaa. Nämä kaikki seikat vaikuttaisivat kielteisesti riippumattomien ja puolueettomien mediapalvelujen saatavuuteen ja siten heikentäisi perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistettua sananvapautta.

Suomessa on vakiintuneesti katsottu, että julkisen palvelun yleisradiotoiminnan keskeisenä tavoitteena on yksilön perustuslain 12 §:n mukaisen sananvapauden turvaaminen. Perustuslain 12 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on sananvapaus, johon sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Sananvapautta koskevia määräyksiä sisältyy lisäksi useaan Suomea velvoittavaan kansainväliseen sopimukseen.

Sananvapauden keskeisenä tehtävänä on luoda edellytykset ihmisten osallistumiselle poliittiseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan sekä mahdollistaa julkisen vallankäytön kansanvaltainen kontrolli ja demokraattisessa yhteiskunnassa välttämätön avoin kansalaiskeskustelu. Oikeudesta hankkia ja vastaanottaa tietoa on tullut yhä tärkeämpi osa sananvapautta. Tämä edellyttää, että tieto on saatavilla ja se esitetään ymmärrettävässä muodossa.

Perustuslain 22 §:ssä säädetään julkista valtaa koskevasta yleisestä velvollisuudesta turvata perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Sananvapauden osalta tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että julkisen vallan tulee luoda sellainen toimintaympäristö, joka tukee yksilön mahdollisuuksia ilmaista ja vastaanottaa erilaisia viestejä. Erityisesti yleisradiotoiminnassa julkisen vallan luomat reunaehdot yleisradiotoiminnan harjoittamiseen on keskeisellä sijalla.

Esityksen valmistelussa on arvioitu, että asetuksen mukaisia julkisen palvelun medioiden johtajien tai johtokunnan jäsenten valinta- ja erottamiskriteerejä ja -menettelyjä tulisi soveltaa Ylen vastaaviin toimittajiin. Vastaavilla toimittajilla on sananvapauslain 4 §:n mukainen ohjelman tai julkaisun sisältöä koskeva päätösvalta ja vastuu, jonka vuoksi vastaavat toimittajat ovat alttiita epäasialliselle vaikuttamiselle. Esityksessä ehdotetulla 6 d §:llä parannettaisiin vastaavien toimittajien irtisanomissuojaa ja estettäisiin asiattomat toimituksellisen päätösvalan käyttämiseen perustuvat irtisanomistilanteet. Tarkoituksena on vähentää vastaaviin toimittajiin mahdollisesti kohdistuvaa irtisanomisen uhkaa ja sopimatonta vaikuttamista, joka perustuu vastaavan toimittajan hänelle kuuluvan toimituksellisen päätösvalan käyttämiseen. Esitetyn sääntelyn katsotaan parantavan sananvapauden toteutumista.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentin 7 kohta, 6 c §:n 3 momentti, 7 §:n 2 momentin 7 kohta, 7 b §, 12 a § ja 12 b §, sellaisena kuin niistä 6 § 1 momentin 7 kohta ja 7 §:n 2 momentin 7 kohta ovat laissa 635/2005, 6 c §:n 3 momentti ja 7 b § ovat laissa 436/2017 ja 12 a § ja 12 b § ovat laissa 474/2012 sekä lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 635/2005, 474/2012 ja 436/2017 uusi 8 kohta sekä uusi 7 c § seuraavasti:

5 §

Hallintoneuvosto

Yhtiöllä tulee olla hallintoneuvosto, jonka jäsenten lukumäärä on korkeintaan 21.

6 §

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on:

- 7) valvoa yhtiön hallintoa ja antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta;
- 8) valvoa, että julkisen palvelun toteuttamiseen osoitetut varat käytetään avoimesti ja tehokkaasti.

6 c §

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on:

- 1) valita ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtaja sekä vahvistaa hänen palkkansa sekä muut toimeen liittyvät ehdot; toimitusjohtaja ei saa olla hallintoneuvoston eikä hallituksen jäsen;
- 2) valita ja vapauttaa yhtiön muu ylin johto sekä vahvistaa heidän palkkansa ja muut toimiin liittyvät ehdot;
- 3) valita ja vapauttaa yhtiön vastaavat toimittajat ja vahvistaa heidän välisensä vastuunjako;
- 4) päättää seuraavan vuoden talousarviosta;
- 5) kutsua koolle yhtiökokous ja valmistella siinä käsiteltävät asiat;
- 6) antaa yhtiön toiminnasta vuosittain kertomus Liikenne- ja viestintävirastolle.

6 d §

Vastaava toimittaja

Sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 4 §:n mukaisesti vastaavaksi toimittajaksi tulee valita henkilö, jolla on, sen lisäksi mitä mainitun pykälän 2 momentissa säädetään, vastaavan toimittajan tehtäväalueeseen nähden riittävä ja monipuolinen kokemus toimitustyöstä ja toimitustyötä tekevän organisaation johtamisesta. Yhtiöllä voi olla useampi vastaava toimittaja.

Vastaava toimittaja voidaan vapauttaa tehtävästään ainoastaan asiallisesta ja painavasta syystä. Tällaisena syynä ei voida pitää ainakaan:

1) syytä, joka tosiasiallisesti perustuu siihen, että vastaava toimittaja on käyttänyt hänelle kuuluvaa toimituksellista päätösvaltaa, jollei vastaavan toimittajan tehtävän jatkuminen ole yhtiön kannalta ilmeisen kohtuutonta; ja

2) työsopimuslaissa (55/2001) kiellettyä irtisanomisperustetta.

Vastaavalla toimittajalla on oikeus saattaa tehtävästään vapauttamista koskeva hallituksen päätös tuomioistuimen käsiteltäväksi oikeudenkäymiskaaren mukaisesti.

7 §

Julkinen palvelu

Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti:

7) välittää asetuksella tarkemmin säädettyjä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio- ja radiotoiminnan sekä muun tiedonvälityksen hoitamiseen poikkeusoloissa.

7 b §

Avoimuus

Yhtiön on edistettävä taloutensa ja toimintansa avoimuutta.

7 c §

Aineiston tarjonnan eriyttäminen

Jos yhtiö tarjoaa julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmiston tuotannossa syntyneitä aineistoja muualla kuin televisio- ja radiotoiminnassa, sen on eriytettävä julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminnasta ja muusta julkisesta palvelusta muodostuva toimintansa toisistaan.

Eriyttämällä tarkoitetaan tässä pykälässä sitä, että eriytettäville toiminnoille on laadittava tilikausittain tuloslaskelma ja julkisen palvelun toiminnalle myös tase. Tuloslaskelma ja tase, joiden tulee olla yhtiön kirjanpidosta johdettavissa, on laadittava soveltuvin osin kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Jos yhtiö ottaa omaan käyttöönsä julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminnassa tuotettua aineistoa tarjotakseen sitä muualla kuin televisio- ja radiotoiminnassa, sen tulee tapahtua samoin ehdoin kuin yhtiön luovuttaessa aineistoa yhtiön ulkopuoliseen käyttöön.

12 a §

Liikenne- ja viestintäviraston taloudelliset valvontatehtävät

Liikenne- ja viestintävirasto valvoo 7 c, 8, 8 a ja 12 §:n noudattamista sekä sitä, että käytössä ei ole alihinnoittelua eikä ristikkäistukia.

Yhtiön on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle vuosittain huhtikuun loppuun mennessä tilinpäätöksensä, eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat ja taseet liitetietoineen sekä yhtiön tilintarkastajien lausunto eriyttämislaskelmista. Yhtiön on salassapitosäännösten estämättä Liikenne- ja viestintäviraston pyynnöstä toimitettava myös muut valvonnassa tarvittavat tiedot.

Jos yhtiö rikkoo 7 c, 8, 8 a, 12 tai 12 a §:n säännöksiä, Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa yhtiön korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka siitä, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään yhtiön kustannuksella.

Uhkasakosta ja teettämisuhausta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

12 b §

Kertomus Liikenne- ja viestintävirastolle

Yhtiön on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä annettava Liikenne- ja viestintävirastolle kertomus edellisen kalenterivuoden aikana tarjotusta palvelusta. Kertomuksessa on esitettävä tiedot, jotka ovat tarpeen Liikenne- ja viestintäviraston televisio- ja radiotoiminnan valvontatehtävissä.

Liikenne- ja viestintäviraston on annettava valtioneuvostolle lausuntonsa kertomuksesta ja 12 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen tilinpäätösasiakirjojen perusteella syyskuun loppuun mennessä. Lausunto annetaan tiedoksi sille eduskunnan valiokunnalle, joka käsittelee Yleisradio Oy:tä koskevat asiat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne

Laki

Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvosto

Yhtiöllä tulee olla hallintoneuvosto, jonka jäsenten lukumäärä on 21.

Yhtiöllä tulee olla hallintoneuvosto, jonka jäsenten lukumäärä on *korkeintaan* 21.

6 §

6 §

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on:

Hallintoneuvoston tehtävänä on:

7) valvoa yhtiön hallintoa ja antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta.
(uusi 8 kohta)

7) valvoa yhtiön hallintoa ja antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta;

8) *valvoa, että julkisen palvelun toteuttamiseen osoitetut varat käytetään avoimesti ja tehokkaasti.*

6 c §

6 c §

Hallitus

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on:

1) valita ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtaja sekä vahvistaa hänen palkkansa sekä muut toimeen liittyvät ehdot; toimitusjohtaja ei saa olla hallintoneuvoston eikä hallituksen jäsen;

2) valita yhtiön muu ylin johto sekä vahvistaa heidän palkkansa ja muut toimiin liittyvät ehdot;

3) *päättää seuraavan vuoden talousarvioista;*

Hallituksen tehtävänä on:

1) valita ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtaja sekä vahvistaa hänen palkkansa sekä muut toimeen liittyvät ehdot; toimitusjohtaja ei saa olla hallintoneuvoston eikä hallituksen jäsen;

2) *valita ja vapauttaa* yhtiön muu ylin johto sekä vahvistaa heidän palkkansa ja muut toimiin liittyvät ehdot;

3) *valita ja vapauttaa yhtiön vastaavat toimittajat ja vahvistaa heidän välisensä vastuunjako;*

Voimassa oleva laki

- 4) kutsua koolle yhtiökokous ja valmistella siinä käsiteltävät asiat;
5) antaa yhtiön toiminnasta vuosittain kertomus Viestintävirastolle.
(uusi 6 kohta)

(uusi 6 d §)

Ehdotus

- 4) päättää seuraavan vuoden talousarvio-osta;
5) kutsua koolle yhtiökokous ja valmistella siinä käsiteltävät asiat;
6) antaa yhtiön toiminnasta vuosittain kertomus Liikenne- ja viestintävirastolle.

6 d §

Vastaava toimittaja

Sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 4 §:n mukaiseksi vastaavaksi toimittajaksi tulee valita henkilö, jolla on, sen lisäksi mitä mainitun pykälän 2 momentissa säädetään, vastaavan toimittajan tehtäväalueeseen nähden riittävä ja monipuolinen kokemus toimitustyöstä ja toimitustyötä tekevän organisaation johtamisesta. Yhtiöllä voi olla useampi vastaava toimittaja.

Vastaava toimittaja voidaan vapauttaa tehtävästään ainoastaan asiallisesta ja painavasta syyistä. Tällaisena syyinä ei voida pitää ainakaan:

- 1) syytä, joka tosiasiallisesti perustuu siihen, että vastaava toimittaja on käyttänyt hänelle kuuluvaa toimituksellista päätösvaltaa, jollei vastaavan toimittajan tehtävän jatkuminen ole yhtiön kannalta ilmeisen kohtuutonta; ja
2) työsopimuslaissa (55/2001) kiellettyä irtisanomisperustetta.

Vastaavalla toimittajalla on oikeus saattaa tehtävästään vapauttamista koskeva hallituksen päätös tuomioistuimen käsiteltäväksi oikeudenkäymiskaaren mukaisesti.

7 §

Julkinen palvelu

Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti:

-
- 7) välittää asetuksella tarkemmin säädettäviä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio-

7 §

Julkinen palvelu

Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti:

-
- 7) välittää asetuksella tarkemmin säädettäviä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio-

Voimassa oleva laki

ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeus-
oloissa.

7 b §

Aineiston tarjonnan eriyttäminen

Jos yhtiö tarjoaa julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmiston tuotannossa syntyneitä aineistoja muualla kuin televisio- ja radiotoiminnassa, sen on eriytettävä julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminnasta ja muusta julkisesta palvelusta muodostuva toimintansa toistaan.

Eriyttämällä tarkoitetaan tässä pykälässä sitä, että eriytettävälle toiminnolle on laadittava tilikausittain tuloslaskelma ja julkisen palvelun toiminnalle myös tase. Tuloslaskelma ja tase, joiden tulee olla yhtiön kirjanpidosta johdettavissa, on laadittava soveltuvin osin kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Jos yhtiö ottaa omaan käyttöönsä julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminnassa tuotettua aineistoa tarjotakseen sitä muualla kuin televisio- ja radiotoiminnassa, sen tulee tapahtua samoin ehdoin kuin yhtiön luovuttaessa aineistoa yhtiön ulkopuoliseen käyttöön.

(uusi 7 c §)

Ehdotus

ja radiotoiminnan sekä muun tiedonvälityksen hoitamiseen poikkeusoloissa.

7 b §

Avoimuus

Yhtiön on edistettävä taloutensa ja toimintansa avoimuutta.

7 c §

Aineiston tarjonnan eriyttäminen

Jos yhtiö tarjoaa julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmiston tuotannossa syntyneitä aineistoja muualla kuin televisio- ja radiotoiminnassa, sen on eriytettävä julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminnasta ja muusta julkisesta palvelusta muodostuva toimintansa toistaan.

Eriyttämällä tarkoitetaan tässä pykälässä sitä, että eriytettävälle toiminnolle on laadittava tilikausittain tuloslaskelma ja julkisen palvelun toiminnalle myös tase. Tuloslaskelma ja tase, joiden tulee olla yhtiön kirjanpidosta johdettavissa, on laadittava soveltuvin osin kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

12 a §

Viestintäviraston taloudelliset valvontatehtävät

Viestintävirasto valvoo 7 a, 8, 8 a ja 12 §:n noudattamista sekä sitä, että käytössä ei ole alihinnoittelua eikä ristikkäistukia.

Yhtiön on toimitettava *Viestintävirastolle* vuosittain huhtikuun loppuun mennessä tilinpäätöksensä, eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat ja taseet liitetietoineen sekä yhtiön tilintarkastajien lausunto eriyttämislaskelmista. Yhtiön on salassapitosäännösten estämättä *Viestintäviraston* pyynnöstä toimitettava myös muut valvonnassa tarvittavat tiedot.

Jos yhtiö rikkoo 7 a, 8, 8 a, 12 tai 12 a §:n säännöksiä, *Viestintävirasto* voi velvoittaa yhtiön korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka siitä, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään yhtiön kustannuksella.

Uhkasakosta ja teettämisuudesta säädetään uhkasakkolaissa ([1113/1990](#)).

12 b §

Kertomus Viestintävirastolle

Yhtiön on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä annettava *Viestintävirastolle* kertomus edellisen kalenterivuoden aikana tarjotusta palvelusta. Kertomuksessa on esitettävä tiedot, jotka ovat tarpeen *Viestintäviraston* televisio- ja radiotoiminnan valvontatehtävissä.

Viestintäviraston on annettava valtioneuvostolle lausuntonsa kertomuksesta ja 12 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen tilinpäätösasiakirjojen perusteella syyskuun loppuun men-

12 a §

Liikenne- ja viestintäviraston taloudelliset valvontatehtävät

Jos yhtiö ottaa omaan käyttöönsä julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminnassa tuotettua aineistoa tarjotakseen sitä muualla kuin televisio- ja radiotoiminnassa, sen tulee tapahtua samoin ehdoin kuin yhtiön luovuttaessa aineistoa yhtiön ulkopuoliseen käyttöön.

Liikenne- ja viestintävirasto valvoo 7 c, 8, 8 a ja 12 §:n noudattamista sekä sitä, että käytössä ei ole alihinnoittelua eikä ristikkäistukia.

Yhtiön on toimitettava *Liikenne- ja viestintävirastolle* vuosittain huhtikuun loppuun mennessä tilinpäätöksensä, eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat ja taseet liitetietoineen sekä yhtiön tilintarkastajien lausunto eriyttämislaskelmista. Yhtiön on salassapitosäännösten estämättä *Liikenne- ja viestintäviraston* pyynnöstä toimitettava myös muut valvonnassa tarvittavat tiedot.

Jos yhtiö rikkoo 7 c, 8, 8 a, 12 tai 12 a §:n säännöksiä, *Liikenne- ja viestintävirasto* voi velvoittaa yhtiön korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka siitä, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään yhtiön kustannuksella.

Uhkasakosta ja teettämisuudesta säädetään uhkasakkolaissa ([1113/1990](#)).

12 b §

Kertomus Liikenne- ja viestintävirastolle

Yhtiön on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä annettava *Liikenne- ja viestintävirastolle* kertomus edellisen kalenterivuoden aikana tarjotusta palvelusta. Kertomuksessa on esitettävä tiedot, jotka ovat tarpeen *Liikenne- ja viestintäviraston* televisio- ja radiotoiminnan valvontatehtävissä.

Liikenne- ja viestintäviraston on annettava valtioneuvostolle lausuntonsa kertomuksesta ja 12 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen tilin-

Voimassa oleva laki

nessä. Lausunto annetaan tiedoksi sille eduskunnan valiokunnalle, joka käsittelee Yleisradio Oy:tä koskevat asiat.

Ehdotus

päätösasiakirjojen perusteella syyskuun loppuun mennessä. Lausunto annetaan tiedoksi sille eduskunnan valiokunnalle, joka käsittelee Yleisradio Oy:tä koskevat asiat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..